Załącznik
do Uchwały Nr XLIII/223/2013
Rady Powiatu Leżajskiego
z dnia 19 czerwca 2013 r.

POWIATOWY PROGRAM ROZWOJU PIECZY ZASTĘPCZEJ W POWIECIE LEŻAJSKIM NA LATA 2013-2015

Leżajsk, 2013 r.

Spis treści

I.	Wstęp	s. 2
II.	Podstawy prawne Programu	s. 3
III.	Zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej	s. 3
IV.	Rodzinna i instytucjonalna piecza zastępcza	s. 7
V.	Organizacja rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Leżajskim	s. 11
VI.	Instytucjonalna piecza zastępcza	s. 15
VII.	Organizacja instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Leżajskim	s. 18
VIII.	Cele Programu i wskaźniki ich osiągnięcia	s. 21
IX.	Adresaci Programu	s. 26
X.	Zadania Programu	s. 26
XI.	Przewidywane rezultaty realizacji Programu	s. 27
XII.	Harmonogram działań	s. 28
XIII.	Limit rodzin zastępczych zawodowych na lata 2013-2015	s. 31
XIV.	Źródła finansowania Programu	s. 31
XV.	Realizatorzy Programu	s. 31
XVI.	Monitoring i ewaluacja Programu	s. 32
XVII.	Zakończenie	s. 33

I. Wstęp

W dniu 1 stycznia 2012 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r. Nr 149, poz. 887 z późn. zm.). Zgodnie z jej preambułą, ustawa została uchwalona:

„Dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności,

dla dobra rodziny, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci,

w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta przez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami”.

Zgodnie z art. 72 Konstytucji *„Rzeczpospolita Polska zapewnia ochronę praw dziecka*”, a *„Dziecko pozbawione opieki rodzicielskiej ma prawo do opieki i pomocy władz publicznych*”. Zaś „Konwencja o prawach dziecka” w swym art. 20 stwierdza, że: „*Dziecko pozbawione czasowo lub na stałe swego środowiska rodzinnego lub gdy ze względu na swoje dobro nie może pozostawać w tym środowisku, będzie miało prawo do specjalnej ochrony i pomocy ze strony państwa”*. Państwo zgodnie ze swoim prawem wewnętrznym zapewnia takiemu dziecku opiekę zastępczą (art. 20 ust. 2 Konwencji).

Nowa ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej nałożyła na Powiat liczne i bardzo odpowiedzialne zadania w tym zakresie, w tym opracowanie i realizację 3-letnich programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej. Niniejszy „Program Rozwoju Pieczy zastępczej w Powiecie Leżajskim” ma na celu usystematyzowanie i ukierunkowanie działań, ustalenie priorytetów i zakresu prowadzonej działalności na rzecz rozwoju pieczy zastępczej. Należy wyrazić nadzieję, że przede wszystkim przyczyni się jednak do poprawy sytuacji każdego dziecka pozbawionego właściwej opieki rodziców, poprzez zapewnienie mu właściwego środowiska opiekuńczo-wychowawczego. Należy jednak pamiętać, że umieszczenie dziecka w systemie pieczy zastępczej winno być ostatecznością, po wykorzystaniu wszystkich możliwych form wsparcia rodziny.

II. Podstawy prawne Programu

1. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 1997 r. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.).

2. Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych dnia 20 listopada 1989 r. (Dz. U. z 1991 r. Nr 120, poz. 526, z późn. zm.).

3. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz. U. z 1964 r. Nr 9, poz. 59, z późn. zm.).

4. Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1592 z późn. zm.).

5. Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (j. t. Dz. U. z 2013 r. poz. 135 z późn. zm.).

6. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t. j. Dz. U. z 2009 r. Nr 175 poz. 1362 z późn. zm.).

7. Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 grudnia 2004 r. w sprawie udzielenia pomocy na usamodzielnienie, kontynuowanie nauki oraz zagospodarowanie. (Dz. U. z 2005 r. Nr 6 poz. 45 z późn. zm.).

8. Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. z 2011 r. Nr 292, poz. 1720).

9. Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543 z późn. zm.).

10. Strategia Rozwoju Województwa Podkarpackiego na lata 2007-2020.

11. Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Powiecie Leżajskim na lata 2008-2020 przyjęta Uchwałą Nr XXXVI/220/08 Rady Powiatu Leżajskiego z dnia 29 grudnia 2008 roku.

III. Zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej wyraźnie określa kompetencje poszczególnych samorządów: gminnego, powiatowego i wojewódzkiego oraz wojewody w zakresie wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej.

Do zadań własnych powiatu należy:

1) opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających m.in. coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych;

2) zapewnienie dzieciom pieczy zastępczej w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka oraz w placówkach opiekuńczo – wychowawczych;

3) tworzenie warunków do powstawania i działania rodzin zastępczych, rodzinnych domów dziecka i rodzin pomocowych;

4) organizowanie wsparcia osobom usamodzielnianym opuszczających rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka oraz placówki opiekuńczo – wychowawcze i regionalne placówki opiekuńczo – terapeutyczne przez wspieranie procesu usamodzielnienia;

5) prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych oraz placówek wsparcia dziennego o zasięgu ponadgminnym;

6) organizowanie szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka, rodzin pomocowych i dyrektorów placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego oraz kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;

7) organizowanie wsparcia dla rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności przez tworzenie warunków do powstawania:
a) grup wsparcia,
b) specjalistycznego poradnictwa;

8) powoływanie centrów administracyjnych do obsługi placówek opiekuńczo-wychowawczych;

9) wyznaczania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;

10) zapewnienie przeprowadzenia przyjętemu do pieczy zastępczej dziecku niezbędnych badań lekarskich;

11) prowadzenie rejestru danych o osobach zakwalifikowanych do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub do prowadzenia rodzinnego domu dziecka, pełniących funkcję rodziny zastępczej zawodowej lub rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzących rodzinny dom dziecka;

12) kompletowanie we współpracy z właściwym ośrodkiem pomocy społecznej dokumentacji związanej z przygotowaniem dziecka do umieszczenia w rodzinie zastępczej albo rodzinnym domu dziecka;

13) finansowanie:
a) świadczeń pieniężnych dotyczących dzieci z terenu powiatu, umieszczonych w rodzinach zastępczych, rodzinnych domach dziecka, placówkach opiekuńczo-wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych, na jego terenie lub na terenie innego powiatu,

b) pomocy przyznawanej osobom usamodzielnianym opuszczającym rodziny zastępcze, rodzinne domy dziecka, placówki opiekuńczo-wychowawcze lub regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne,

c) szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, prowadzenia rodzinnego domu dziecka lub pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla rodzin zastępczych, prowadzących rodzinne domy dziecka oraz dyrektorów placówek opiekuńczo-wychowawczych typu rodzinnego;

14) sporządzenia sprawozdań rzeczowo-finansowych z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej oraz przekazywanie ich właściwemu wojewodzie, w wersji elektronicznej, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego;

15) przekazywanie do biura informacji gospodarczej informacji o zaległościach z tytułu nieponoszenia opłaty rodziców za pobyt dziecka w pieczy zastępczej.

Do zadań zleconych z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy:

1) realizacja zadań wynikających z rządowych programów wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej;

2) finansowanie pobytu w pieczy zastępczej małoletnich cudzoziemców.

Zadania powiatu w zakresie pieczy zastępczej wykonuje starosta, za pośrednictwem powiatowego centrum pomocy rodzinie oraz organizatorów rodzinnej pieczy. Zarządzeniem Nr 45/2011 z dnia 28 grudnia 2011 r. Starosta Leżajski na Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Leżajskim wyznaczył Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku. W związku z powyższym, w PCPR w Leżajsku został utworzony Zespół ds. pieczy zastępczej, w skład którego weszli:

1) koordynator rodzinnej pieczy zastępczej

2) pracownik socjalny

3) samodzielny referent

4) psycholog

5) lekarz p.o.z.

6) radca prawny.

Do zadań Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej należy w szczególności:

1) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

2) kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinie o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej;

3) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

4) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego;

5) zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby;

6) zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia oraz rodzin pomocowych;

7) organizowanie dla rodzin zastępczych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka pomocy wolontariuszy;

8) współpraca ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z ośrodkami pomocy społecznej, powiatowymi centrami pomocy rodzinie, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi;

9) prowadzenie poradnictwa i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej;

10) zapewnianie pomocy prawnej osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego;

11) dokonywanie okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinnej pieczy zastępczej;

12) prowadzenie działalności diagnostyczno-konsultacyjnej, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno-pedagogiczne osób sprawujących pieczę zastępczą oraz rodziców dzieci objętych tą pieczą;

13) przeprowadzanie badań pedagogicznych i psychologicznych oraz analizy spełniania przez kandydatów warunków pełnienia funkcji rodziny zastępczej oraz prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

14) zapewnienie rodzinom zastępczym zawodowym i niezawodowym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego;

15) przedstawienie staroście i radzie powiatu corocznego sprawozdania z efektów pracy;

16) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;

17) organizowanie opieki nad dzieckiem, w przypadku gdy rodzina zastępcza albo prowadzący rodzinny dom dziecka okresowo nie może sprawować opieki, w szczególności z powodów zdrowotnych lub losowych albo zaplanowanego wypoczynku.

Organizator zatrudnia **koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, do którego zadań należy w szczególności**:

1) udzielanie pomocy rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka w realizacja zadań, wynikających z pieczy zastępczej;

2) przygotowanie, we współpracy z asystentem rodziny i odpowiednio rodziną zastępczą lub prowadzącym rodzinny dom dziecka, planu pomocy dziecku;

3) pomoc rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka w nawiązaniu wzajemnego kontaktu;

4) zapewnianie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej;

5) zgłaszanie do ośrodków adopcyjnych informacji o dzieciach z uregulowaną sytuacją prawną, w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających;

6) udzielanie wsparcia pełnoletnim wychowankom rodzinnych form pieczy zastępczej;

7) przedstawianie corocznego sprawozdania z efektów pracy organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej.

IV. Rodzinna i instytucjonalna piecza zastępcza

Piecza zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania przez rodziców. Odpowiedzialnym za jej organizację jest powiat. Piecza zastępcza zapewnia:

1) realizację planu pracy z rodziną lub gdy jest to niemożliwe – dążenie do przysposobienia dziecka;

2) przygotowanie dziecka do:
a) godnego, samodzielnego i odpowiedzialnego życia,
b) pokonywania trudności życiowych zgodnie z zasadami etyki,
c) nawiązywania i podtrzymywania bliskich, osobistych i społecznie akceptowanych kontaktów z rodziną i rówieśnikami, w celu łagodzenia skutków doświadczania straty i separacji oraz zdobywania umiejętności społecznych;

3) zaspokojenia potrzeb emocjonalnych dzieci, ze szczególnym uwzględnieniem potrzeb bytowych, zdrowotnych, edukacyjnych i kulturalno-rekreacyjnych.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, piecza ta jest sprawowana w formie:

1) rodzinnej,

2) instytucjonalnej.

Rodzinna piecza zastępcza

Formami rodzinnej pieczy zastępczej są:

1) rodzina zastępcza:
   a) spokrewniona,
   b) niezawodowa
   c) zawodowe, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna,
2) rodzinny dom dziecka.

Z dniem wejścia w życie ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej działające na podstawie dotychczasowych przepisów:

- spokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze:

- tworzone przez wstępnych lub rodzeństwo – pozostały rodzinami zastępczymi spokrewnionymi,
- tworzone przez osoby inne niż wyżej wymienione, czyli niebędące wstępnymi lub rodzeństwem dziecka (np. wujostwo, kuzynostwo) – stały się rodzinami zastępczymi niezawodowymi,

- niespokrewnione z dzieckiem rodziny zastępcze – stały się rodzinami zastępczymi niezawodowymi,
- zawodowe niespokrewnione z dzieckiem specjalistyczne rodziny zastępcze – stały się rodzinami zastępczymi zawodowymi specjalistycznymi,
- zawodowe niespokrewnione z dzieckiem rodzin zastępcze o charakterze pogotowia rodzinnego – stały się rodzinami zastępczymi zawodowymi pełniącymi funkcję pogotowia rodzinnego.

Rodzina zastępcza spokrewniona

W myśl nowej ustawy rodzinę zastępczą spokrewnioną tworzą małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka (dotychczasowa szeroka definicja zakładała, że spokrewnioną z dzieckiem rodziną zastępczą mogła być zarówno osoba spokrewniona, jak i spowinowacona z dzieckiem). W rodzinach zastępczych spokrewnionych nie określa się liczby dzieci, które pozostają pod ich opieką.

Rodzina zastępcza niezawodowa

Tę formę pieczy zastępczej tworzą małżonkowie lub osoba, która nie pozostaje w związku małżeńskim, którzy nie są wstępnymi ani rodzeństwem dziecka. Co najmniej jedna osobą tworząca tę rodzinę musi posiadać stałe źródło dochodów. W rodzinie zastępczej niezawodowej, w tym samym czasie, może przebywać łącznie nie więcej niż 3 dzieci lub osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej, chyba że istnieje konieczność umieszczenia w tejże rodzinie liczniejszego rodzeństwa.

Rodzina zastępcza zawodowa

Podobnie jak w przypadku rodziny zastępczej niezawodowej, rodzinę zawodową tworzą małżonkowie lub osoba nie pozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępnymi lub rodzeństwem dziecka. W odróżnieniu od rodziny zastępczej niezawodowej wymaga się, aby rodzinę zawodową tworzyły rodziny/osoby, które:
1) posiadają co najmniej 3-letnie doświadczenie jako rodzina zastępcza lub prowadzący rodzinny dom dziecka oraz pozytywną opinię koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej odnośnie możliwości pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej;
2) nie kontynuują lub nie podejmują dodatkowego zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej bez zgody starosty (dotyczy to osoby, której przysługuje wynagrodzenie z tytułu pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej);
3) systematycznie podnoszą swoje kwalifikacje, w szczególności poprzez udział w szkoleniach.

Rodzinie zastępczej zawodowej przysługuje wynagrodzenie nie niższe niż kwota 2 000 zł miesięcznie, na podstawie umowy zawieranej przez starostę (lub upoważnionego

kierownika powiatowego centrum pomocy rodzinie) na okres co najmniej 4 lat (jeżeli umowę zawierają małżonkowie, wynagrodzenie przysługuje małżonkowi wskazanemu w umowie).

W rodzinach zastępczych zawodowych nie powinno w tym samym czasie przebywać więcej niż 3 dzieci, chyba że zachodzi konieczność umieszczenia licznego rodzeństwa.

Wśród rodzin zastępczych zawodowych wyróżnia się ponadto:
1) rodziny zastępcze zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego,
2) rodziny zawodowe specjalistyczne.

Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego przyjmuje dziecko:
1) na podstawie orzeczenia sądu,
2) w przypadku gdy dziecko zostało doprowadzone przez Policję lub Straż Graniczną,
3) na wniosek rodziców dziecka lub innej osoby w przypadku, o którym mowa w art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie.

W rodzinie zastępczej zawodowej pełniącej funkcję pogotowia rodzinnego umieszcza się dziecko do czasu unormowania sytuacji dziecka, nie dłużej jednak niż na okres 4 miesięcy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach okres ten może być przedłużono, za zgodą organizatora rodzinnej pieczy zastępczej do 8 miesięcy lub do zakończenia postępowania sądowego o:
1) powrót dziecka do rodziny,
2) przysposobienie,
3) umieszczenie w rodzinnej pieczy zastępczej.

W rodzinie zastępczej zawodowej specjalistycznej umieszcza się w szczególności:

1) dzieci legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności,

2) dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich,

3) małoletnie matki z dziećmi,

przy czym, w rodzinie tej nie można w tym samym czasie umieścić dzieci legitymujących się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności i dzieci na podstawie ustawy z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich.

Rodzinne domy dziecka

Rodzinny dom dziecka organizuje powiat lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania. Powiat może, na zasadzie porozumienia, organizować rodzinny dom dziecka na terenie innego powiatu. Tworzenie rodzinnych domów dziecka ma na celu stworzenie, obok rodzin zastępczych, komplementarnej formy sprawowania rodzinnej pieczy zastępczej nad dzieckiem. Pozwala to powiatowi dokonywać wyboru najlepszej z punktu widzenia dziecka formy organizacji rodzinnej pieczy zastępczej.

W rodzinnym domu dziecka, w tym samym czasie, może przebywać łącznie nie więcej niż 8 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletniość przebywając w pieczy zastępczej. W przypadku konieczności umieszczenia w rodzinnym domu dziecka rodzeństwa, za zgodą prowadzącego rodzinny dom dziecka oraz po uzyskaniu pozytywnej opinii koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, jest dopuszczalne umieszczenie w tym samym czasie większej liczby dzieci.

Praca prowadzącego rodzinny dom dziecka jest wykonywana na podstawie umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z przepisami ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny stosuje się przepisy dotyczące zlecenia (jeżeli umowę zawierają małżonkowie, wynagrodzenie przysługuje małżonkowi wskazanemu w umowie). Umowę zawiera starosta lub podmiot, któremu powiat zlecił organizowanie rodzinnego domu dziecka, na okres co najmniej 5 lat.

Osoby, które podejmują się pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka są w swoich działaniach obciążone bardziej niż naturalne rodziny. Wynika to z całego zespołu problemów charakterystycznych dla pieczy zastępczej, w tym nierzadko występującego braku wsparcia społecznego. Ponadto, dzieci, przebywające w pieczy zastępczej często przejawiają zachowania problemowe, które są skutkiem stresu i problemów emocjonalnych, związanych z ich dotychczasową sytuacją rodzinną i wymagają zwiększonej uwagi, a często nawet specjalistycznej pomocy. Dlatego rodzicami zastępczymi mogą być osoby, które są w stanie nie tylko zapewnić dziecku odpowiednie warunki bytowe, ale przede wszystkim zaspokajanie jego potrzeb związanych z rozwojem emocjonalnym, fizycznym, społecznym i religijnym, edukacją i rozwojem zainteresowań, a także wypoczynkiem i organizacją czasu wolnego. Rodzice zastępczy muszą zapewnić dziecku traktowanie w sposób sprzyjający poczuciu godności i wartości osobowej, ochronę przed arbitralną i bezprawną ingerencją w ich życie prywatne, kontakt z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej.

Kandydaci na rodziców zastępczych zawodowych, rodziców zastępczych niezawodowych lub prowadzących rodzinne domy dziecka muszą również ukończyć odpowiedniego szkolenia i zakwalifikowanie przez organizatora pieczy zastępczej.

V. Organizacja rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Leżajskim.

Rodzaj rodziny zastępczej	**Liczba rodzin zastępczych w 2008 r.**	**Liczba rodzin zastępczych w 2009 r.**	**Liczba rodzin zastępczych w 2010 r.**	**Liczba rodzin zastępczych w 2011 r.**	**Liczba rodzin zastępczych w 2012 r.**
Spokrewniona	35	45	47	50	34
Niespokrewniona /niezawodowa w 2012 r.	7	7	7	7	19
Razem	42	52	54	57	53

Obecnie w Powiecie Leżajskim występują następujące formy rodzinnej pieczy zastępczej:

1) rodziny spokrewnione,
2) rodziny niezawodowe.

Tabela 1. Liczba rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie Powiatu Leżajskiego.

Tabela 2. Liczba dzieci przebywających w rodzinach zastępczych

Rodzaj rodzin zastępczych	**2008 r.**	**2009 r.**	**2010 r.**	**2011 r.**	**2012 r.**
Spokrewniona	55	65	66	71	46
Niespokrewniona /niezawodowa 2012 r.	10	10	10	11	28

Razem	65	75	76	82	74

Wykres 1. Liczba rodzin zastępczych z podziałem na gminy Powiatu w 2012 r.

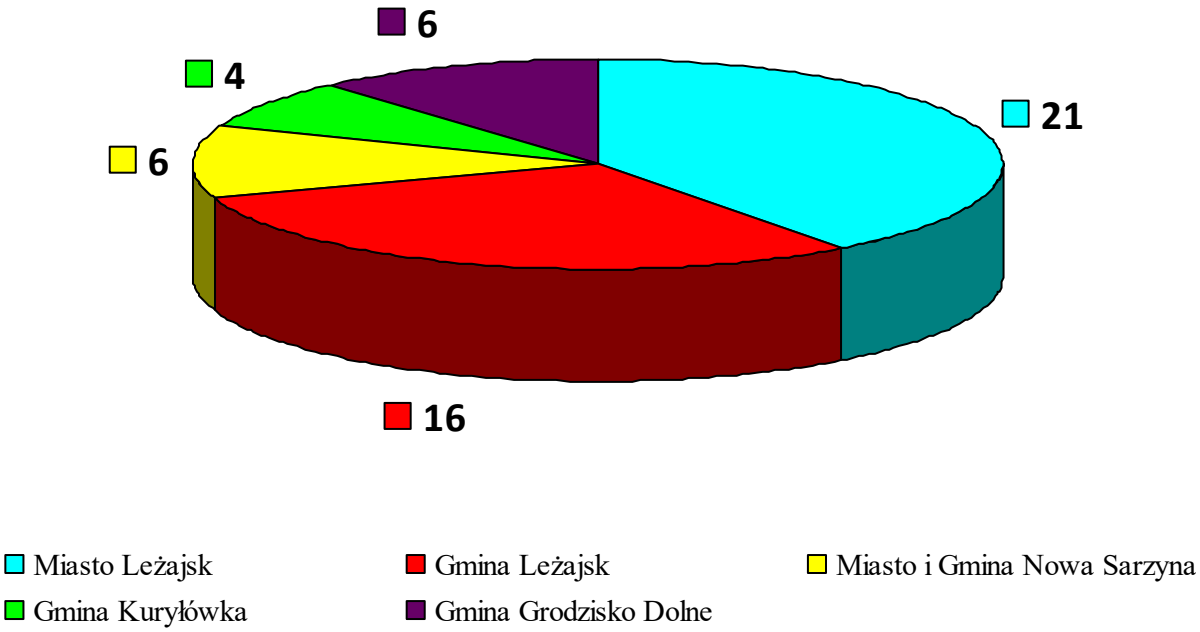

Tabela 3. Liczba nowych dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych w poszczególnych latach.

Rodzaj rodzin zastępczych	**2008 r.**	**2009 r.**	**2010 r.**	**2011 r.**	**2012 r.**
Spokrewniona	12	16	8	13	1
Niespokrewniona /niezawodowa 2012 r.	0	1	2	0	3
Razem	12	17	10	13	4

Tabela 4. Liczba dzieci umieszczonych z powodu alkoholizmu rodziców biologicznych.

Rodzaj rodzin zastępczych	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
Spokrewniona	2	7	5	6	0
Niespokrewniona /niezawodowa 2012 r.	0	0	0	0	2
Razem	2	7	5	6	2

Tabela 5. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych

Rodzaj rodzin zastępczych	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
Spokrewniona	6	7	2	2	1
Niespokrewniona /niezawodowa 2012 r.	0	1	2	0	1
Razem	6	8	4	2	2

Tabela 6. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej z powodu sieroctwa i półsieroctwa.

Rodzaj rodzin zastępczych	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
Spokrewniona	2	1	0	3	0
Niespokrewniona /niezawodowa 2012 r.	0	0	0	0	0
Razem	2	1	0	3	0

Tabela 7. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych z powodu wyjazdu rodziców zagranicę.

Rodzaj rodzin zastępczych	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
Spokrewniona	2	1	0	0	0
Niespokrewniona /niezawodowa 2012 r.	0	0	0	0	0
Razem	2	1	0	0	0

Tabela 8. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinie zastępczej z powodu niepełnoletności rodziców naturalnych.

Rodzaj rodzin zastępczych	2008 r.	2009 r.	2010 r.	2011 r.	2012 r.
Spokrewniona	0	0	1	2	0
Niespokrewniona /niezawodowa 2012 r.	0	0	0	0	0
Razem	0	0	1	2	0

Wykres 2. Struktura wiekowa osób, pełniących funkcję rodziców zastępczych w 2012 r. (stan na 31 grudnia)

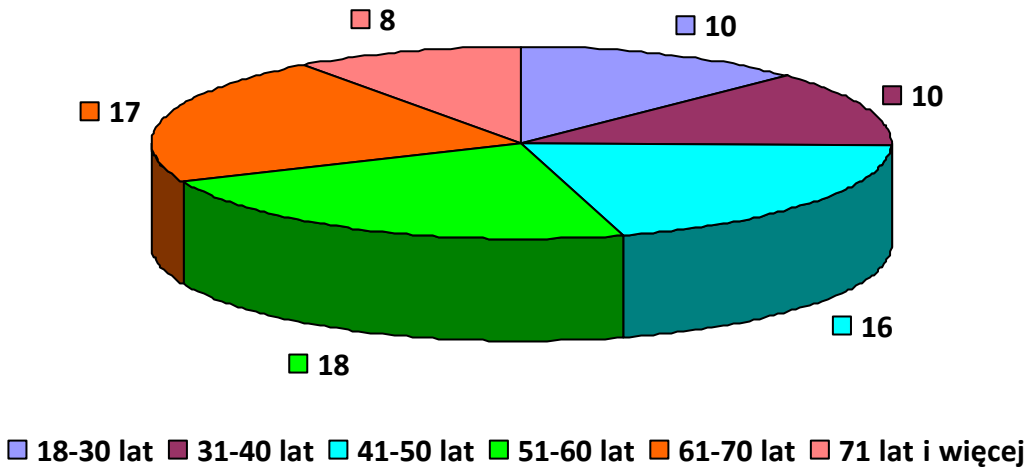

Wykres 3. Struktura wiekowa dzieci, przebywających w rodzinach zastępczych w 2012 r. (stan na 31 grudnia)

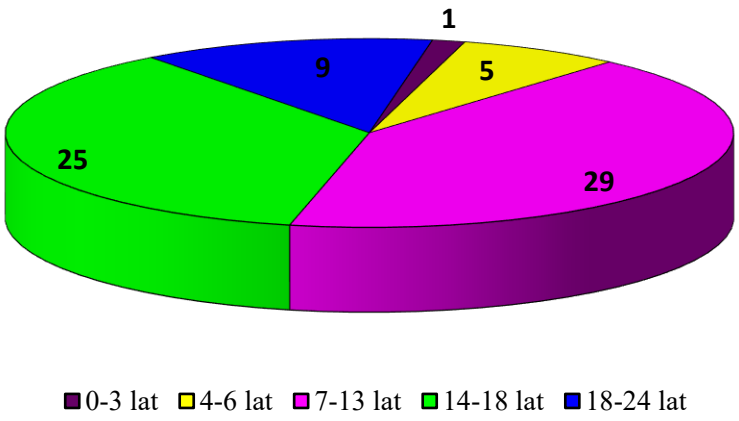

Tabela 9. Liczba rodzin zastępczych ze względu na ilość dzieci w 2012 roku

Liczba rodzin zastępczych ze względu na ilość wychowujących się dzieci				Rodziny zastępcze ogółem
1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 i więcej dzieci	
38	9	5	1	53

VI. Instytucjonalna piecza zastępcza

Ustawa o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej podaje następujące formy pieczy instytucjonalnej:

1) placówki opiekuńczo - wychowawcze:
   a) typu socjalizacyjnego,
   b) typu interwencyjnego,
   c) typu rodzinnego,
   d) typu specjalistyczno – terapeutycznego;

2) regionalne placówki opiekuńczo - terapeutyczne (prowadzone przez samorząd wojewódzki);

3) interwencyjne ośrodki preadopcyjne (prowadzone przez samorząd wojewódzki).

Placówka opiekuńczo-wychowawcza:

1) zapewnia dziecku całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja jego niezbędne potrzeby, w szczególności emocjonalne, rozwojowe, zdrowotne, bytowe, społeczne i religijne;

2) realizuje przygotowany we współpracy z asystentem rodziny plan pomocy dziecku;

3) umożliwia kontakt dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi, chyba że sąd postanowi inaczej;

4) podejmuje działania w celu powrotu dziecka do rodziny;

5) zapewnia dziecku dostęp do kształcenia dostosowanego do jego wieku i możliwości rozwojowych;

6) obejmuje dziecko działaniami terapeutycznymi;

7) zapewnia korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych.

Zadaniem placówki opiekuńczo-wychowawczej **typu interwencyjnego** jest doraźna opieka nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, w szczególności placówka jest obowiązana przyjąć dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia dziecku opieki.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza **typu specjalistyczno-terapeutycznego** sprawuje opiekę nad dzieckiem o indywidualnych potrzebach, w szczególności:

1) legitymującym się orzeczeniem o niepełnosprawności albo orzeczeniem o umiarkowanym lub znacznym stopniu niepełnosprawności;

2) wymagającym stosowania specjalnych metod wychowawczych i specjalistycznej terapii;

3) wymagającym wyrównywania opóźnień rozwojowych i edukacyjnych.

Placówka ta zapewnia zajęcia wychowawcze, socjoterapeutyczne, korekcyjne, kompensacyjne, logopedyczne, terapeutyczne, rekompensujące braki w wychowaniu w rodzinie i przygotowujące do życia społecznego, a dzieciom niepełnosprawnym także odpowiednią rehabilitację i zajęcia rewalidacyjne.

Placówka opiekuńczo-wychowawcza **typu rodzinnego**:

1) wychowuje dzieci w różnym wieku, w tym dorastające i usamodzielniające się;

2) umożliwia wspólne wychowanie i opiekę licznemu rodzeństwu;

3) współpracuje z koordynatorem rodzinnej pieczy zastępczej.

W placówce tego typu można umieścić w tym samym czasie łącznie nie więcej niż 8 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej.

W **regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej** są umieszczane dzieci wymagające szczególnej opieki, które ze względu na stan zdrowia wymagający stosowania specjalistycznej opieki i rehabilitacji nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej lub w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

W **interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym** umieszcza się dzieci, które wymagają specjalistycznej opieki i w okresie oczekiwania na przysposobienie nie mogą zostać umieszczone w rodzinnej pieczy zastępczej. Pobyt dziecka w takim ośrodku nie może trwać dłużej niż do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia.

Ustawa wprowadza przepisy zmieniające minimalny wiek dzieci kierowanych do placówek opiekuńczo – wychowawczych, w ten sposób, że w placówkach opiekuńczo -

wychowawczych typu socjalizacyjnego, interwencyjnego lub specjalistyczno terapeutycznego:

1) w okresie 4 lat od dnia wejścia w życie ustawy (1.01.2012 r.) mogą być umieszczane dzieci powyżej 7. roku życia;

2) w okresie od 1 stycznia 2015 r. do 31 grudnia 2019 r. mogą przebywać dzieci powyżej 7. roku życia;

3) po 31 grudnia 2019 r. w placówkach mogą przebywać dzieci powyżej 10. roku życia.

Umieszczanie dzieci poniżej tego wieku będzie możliwe jedynie w wyjątkowych sytuacjach, szczególnie, gdy przemawiać za tym będzie stan ich zdrowia lub dotyczyć to będzie rodzeństwa.

Ponadto w okresie 9 lat od dnia wejścia w życie ustawy liczba dzieci umieszczonych w placówkach nie może być wyższa niż 30, a po tym okresie – nie wyższa niż 14 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej.

W związku z powyższym zasadny jest rozwój rodzinnej pieczy zastępczej, która będzie mogła być sprawowana wobec młodszych dzieci w przypadku niemożności zapewnienia im opieki i wychowania przez rodziców. Placówki opiekuńczo – wychowawcze pozostaną więc jako jedno z możliwych miejsc umieszczenia dzieci starszych, mniej podatnych na zaburzenia rozwojowe, jakie wynikać mogą z umieszczenia poza środowiskiem rodzinnym.

Jedną z istotnych zmian w zakresie różnorodnych form pieczy zastępczej jest możliwość dwojakiego funkcjonowania rodzinnych domów dziecka. Dotychczasowe rodzinne domy dziecka (placówki opiekuńczo - wychowawcze typu rodzinnego, zaliczane dotychczas jako instytucjonalna forma opieki nad dzieckiem), będą mogły funkcjonować w ramach rodzinnej pieczy zastępczej jako rodzinne domy dziecka lub, w ramach pieczy instytucjonalnej, jako placówki opiekuńczo – wychowawcze typu rodzinnego. Zmiana ustawy dopuszcza funkcjonowanie całodobowych placówek opiekuńczo - wychowawczych typu interwencyjnego, całodobowych placówek opiekuńczo typu socjalizacyjnego, wielofunkcyjnych, całodobowych placówek opiekuńczo – wychowawczych typu rodzinnego oraz regionalnych placówek opiekuńczo - wychowawczych działających na przepisach dotychczasowych w okresie do 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy lub do czasu wygaśnięcia umowy, jednakże nie dłużej niż 5 lat.

Zadania Powiatu w zakresie instytucjonalnej pieczy zastępczej obejmują:

a) zapewnienie dzieciom, które z różnych względów nie mogą być umieszczone w rodzinach zastępczych lub rodzinnych domach dziecka, miejsca w placówkach opiekuńczo – wychowawczych poprzez tworzenie i prowadzenie placówek opiekuńczo – wychowawczych w liczbie i rodzaju odpowiednim do potrzeb Powiatu,

b) organizowanie szkoleń dla kandydatów mających pełnić funkcje dyrektora placówki opiekuńczo - wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo - wychowawczej typu rodzinnego,

c) zapewnienie wsparcia dla działań placówek opiekuńczo - wychowawczych, w szczególności w zakresie przygotowania dziecka do późniejszego samodzielnego życia,

d) monitorowanie potrzeb dzieci w placówkach opiekuńczo - wychowawczych, w szczególności w związku z wysokością środków Powiatu przeznaczonych na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo - wychowawczej oraz wysokość środków finansowych na bieżące funkcjonowanie placówki opiekuńczo – wychowawczej,

e) współpracę z placówkami opiekuńczo - wychowawczymi w zakresie okresowej oceny aktualnej sytuacji dziecka umieszczonego w placówce, poprzez udział przedstawiciela organizatora rodzinnej pieczy zastępczej (PCPR) w zespole do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka, według potrzeb placówki,

f) finansowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo - wychowawczej typu rodzinnego oraz szkoleń dla dyrektorów placówek opiekuńczo - wychowawczych typu rodzinnego,

g) ponoszenie wydatków na utrzymanie dzieci z terenu Powiatu, umieszczonych w placówkach opiekuńczo - wychowawczych, regionalnych placówkach opiekuńczo - terapeutycznych, interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych lub rodzinach pomocowych na jego terenie lub na terenie innego powiatu.

VII. Organizacja instytucjonalnej pieczy zastępczej w Powiecie Leżajskim

Na terenie Powiatu Leżajskiego funkcjonuje jedna placówka opiekuńczo-wychowawcza typu socjalizacyjnego - Dom Dziecka w Nowej Sarzynie, prowadzony przez Powiat.

Dom Dziecka zapewnia wychowankom całodobową opiekę i wychowanie oraz zaspokaja niezbędne potrzeby bytowe, rozwojowe, w tym emocjonalne, społeczne, religijne, a także korzystanie z przysługujących świadczeń zdrowotnych i kształcenia. Placówka prowadzi profesjonalne zajęcia terapeutyczne, socjoterapeutyczne i reedukacyjne, a także rozwija zainteresowania i zdolności wychowanków poprzez: udział w zajęciach muzycznych, teatralnych, plastycznych, kulinarnych, sportowych i robótek ręcznych. Placówka organizuje m.in. wycieczki autokarowe i rajdy rowerowe. Realizując powyższe potrzeby dzieci, placówka kieruje się w szczególności:

a) dobrem dziecka,

b) poszanowaniem praw dziecka,

c) potrzebą wyrównywania deficytów rozwojowych,

d) koniecznością wspierania rozwoju dziecka poprzez umożliwienie kształcenia, rozwój zainteresowań i indywidualizowanie oddziaływań wychowawczych,

e) potrzebą działań przygotowujących do samodzielnego życia,

f) poszanowaniem prac rodziców wynikających z przepisów prawa rodzinnego, a przede wszystkim prawa do kontaktowania się z dzieckiem,

g) potrzebą działań w celu utrzymywania więzi dziecka z rodziną i umożliwienia jego powrotu do niej.

Dom posiada pokoje 2, 3 i 4 osobowe, wyposażone w odpowiednie meble, sprzęt RTV, zabawki itd. Ponadto w placówce znajduje się dobrze wyposażona sala zabaw, gabinet terapeutyczny, pokój gościnny z aneksem kuchennym, biblioteka posiadająca ok. 3 000

woluminów, stołówka, aneks kuchenny dla dzieci młodszych. Dom dysponuje również własnym sprzętem grającym, sportowym, turystycznym.

Obecnie w placówce funkcjonuje grupa 8 wychowanków przygotowująca się do usamodzielnienia. Grupa zamieszkuje w oddzielnym mieszkaniu, znajdującym się na II piętrze, mając do dyspozycji: 3 pokoje mieszkalne, pokój gościnny, aneks kuchenny i telewizyjny, łazienkę z pralnią. W celu przygotowywania do usamodzielnienia, wychowankowie dokonują samodzielnie codziennych czynności, takich jak: sprzątanie, pranie, robienie zakupów, przygotowywanie posiłków, Wychowankowie mają możliwość realizacji własnych pomysłów i zaspokajania swoich indywidualnych potrzeb, a także zdobywania doświadczeń.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, w okresie 9 lat od dnia wejścia w życie ustawy, liczba dzieci umieszczonych w placówkach opiekuńczo-wychowawczych nie może być wyższa niż 30. Po tym okresie, tj. po 31.12.2020 r., w powyższych placówkach w tym samym czasie będzie mogło przebywać nie więcej niż 14 dzieci oraz osób, które osiągnęły pełnoletność przebywając w pieczy zastępczej.

Tabela nr 9. Liczba dzieci przebywających w Domu Dziecka w Nowej Sarzynie (stan na koniec danego roku)

Dzieci pochodzące z:	**2008 rok**	**2009 rok**	**2010 rok**	**2011 rok**	**2012 rok**
Powiatu Leżajskiego	5	4	3	2	1
spoza Powiatu	34	32	30	30	29
Razem	**39**	**36**	**33**	**32**	**30**

Tabela nr 10. Liczba dzieci spoza Powiatu Leżajskiego przebywających w Domu Dziecka w Nowej Sarzynie w 2012 r. (stan na koniec roku)

Powiat	**Liczba dzieci**
Leżajsk	1
Łańcut	5
Rzeszów	1
Nisko	4
Jarosław	2

Stalowa Wola	1
Miasto Rzeszów	5
Przeworsk	1
Zielona Góra	3
Krosno	1
Białobrzegi	3
Gorlice	3

Tabela nr 9. Liczba nowych skierowań dzieci pochodzących z Powiatu Leżajskiego do placówek

Dzieci umieszczone w:	**2008 rok**	**2009 rok**	**2010 rok**	**2011 rok**	**2012 rok**
Placówce opiekuńczo-wychowawczej	6	4	2	3	0
W tym: w Domu Dziecka w Nowej Sarzynie	5	3	1	2	0
Placówce interwencyjnej	1	2	2	1	1
Razem	**7**	**6**	**4**	**4**	**1**

Tabela nr 10. Liczba nowych skierowań dzieci pochodzących spoza Powiatu Leżajskiego do Domu Dziecka w Nowej Sarzynie

Dzieci umieszczone w:	2008 rok	2009 rok	2010 rok	2011 rok	2012 rok

Domu Dziecka w Nowej Sarzynie	10	3	6	4	4

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej stanowi kwota rocznych wydatków przeznaczonych na działalność tej placówki wynikająca z utrzymania dzieci z poprzedniego roku kalendarzowego, bez wydatków inwestycyjnych, powiększona o prognozowany średnioroczny wskaźnik cen towarów i usług konsumpcyjnych ogółem, przyjęty w ustawie budżetowej na dany rok kalendarzowy, podzielona przez liczbę miejsc w placówce, ustaloną jako sumę rzeczywistej liczby dzieci w poszczególnych miesiącach poprzedniego roku kalendarzowego.

Tabela nr 10. Wysokość średniego miesięcznego kosztu utrzymania wychowanka w Domu Dziecka w Nowej Sarzynie

2008 rok	2009 rok	2010 rok	2011 rok	2012 rok
2 064,75 zł	2 263,17 zł	2 421,63 zł	2 669,55 zł	2 824,95 zł

VIII. Cele Programu i wskaźniki ich osiągnięcia

1. Cel główny:

Za cel główny Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Leżajskiego na lata 2013 -2015 uznaje się:

Doskonalenie systemu wsparcia, opieki i wychowania dzieci pozbawionych opieki i wychowania przez rodziców, na terenie Powiatu Leżajskiego.

2. Cele szczegółowe:

Cel szczegółowy nr 1. Doskonalenie systemu opieki nad dzieckiem przebywającym poza środowiskiem naturalnym oraz doskonalenie pracy z rodziną naturalną.

Uzasadnienie celu:

Każde dziecko ma prawo do życia i rozwoju w naturalnej rodzinie. Nie zawsze jest to jednak możliwe. Tym dzieciom, którym rodzice nie zapewniają opieki i wychowania, należy zorganizować opiekę zastępczą. Szansą wzrastania dziecka w środowisku zbliżonym dla naturalnego są przede wszystkim rodziny zastępcze. Przyjęte rozwiązania ustawowe kładą nacisk na rozwijanie rodzinnych form opieki oraz kompleksową pracę z rodziną naturalną na rzecz powrotu dziecka do domu. Pozyskanie kandydatów do pełnienia funkcji rodzinnych form pieczy zastępczej przyczyni się do wsparcia systemu opieki w Powiecie Leżajskim.

Kierunek działań:

1) opracowanie i wdrażanie projektów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej w Powiecie Leżajskim;

2) ścisła współpraca organizatora i koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z osobami/rodzinami sprawującymi funkcje rodzinnej pieczy zastępczej;

3) promowanie w środowisku lokalnym rodzinnych form pieczy zastępczej;

4) tworzenie i rozwój rodzinnych form pieczy zastępczej;

5) kompleksowa diagnoza, szkolenie i kwalifikacja osób zgłaszających gotowość do pełnienia rodzinnych form pieczy zastępczej;

6) współpraca i koordynacja lokalnych instytucji i służb na rzecz aktywizacji rodziny naturalnej w celu poprawy własnej sytuacji życiowej oraz zmiany stylu życia;

7) tworzenie i wdrażanie, we współpracy z asystentem rodziny i odpowiednio rodziną zastępczą, indywidualnych planów pomocy dziecku, w celu umożliwienia jego powrotu do rodziny naturalnej;

8) współpraca z rodzicami naturalnymi dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych i placówkach opiekuńczo – wychowawczych na rzecz reintegracji rodziny;

9) współpraca ze środowiskiem lokalnym, szczególnie z gminami (asystenci rodzin), sądem i jego organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, kościołami i związkami wyznaniowymi oraz z organizacjami społecznymi, w celu zapewnienia kompleksowości i ciągłego doskonalenia systemu opieki nad dzieckiem.

Oczekiwane efekty:

1) powstanie nowych rodzin zastępczych i innych form rodzinnej pieczy zastępczej w Powiecie Leżajskim;

2) przejęcie przez rodzinę naturalną opieki nad dzieckiem umieszczonym poza rodziną, w przypadku ustania przyczyn umieszczenia w pieczy zastępczej;

3) utrzymanie standardów w zakresie opieki i wychowania przez placówki opiekuńczo – wychowawcze, przygotowywanie do zmian organizacyjnych i innych przewidzianych w ustawie;

4) wsparcie osób pełniących funkcje rodzinnych form pieczy zastępczej przez środowisko lokalne, w tym organizacje pozarządowe.

Wskaźniki:

1) liczba nowych form opieki;

2) liczba kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i prowadzenia rodzinnych domów dziecka;

3) liczba rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych oraz rodzinnych domów dziecka;

4) liczba rodzin, które uzyskają kwalifikacje do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i/lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka;

5) liczba wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych, którzy powrócili pod opiekę rodziców naturalnych;

6) liczba organizacji pozarządowych udzielających wsparcia rodzinom zastępczym i prowadzącym rodzinne domy dziecka oraz specyfika udzielonej pomocy.

Cel szczegółowy nr 2. Wsparcie istniejących rodzin zastępczych w Powiecie Leżajskim.

Uzasadnienie celu:

W związku z problemami opiekuńczo – wychowawczymi, z jakimi borykają się rodziny zastępcze, istnieje konieczność objęcia ich wszechstronnym wsparciem. W tym celu konieczne jest m.in.: prowadzenie szkoleń, udzielanie pomocy i wsparcia psychologicznego pedagogicznego i socjalnego, poradnictwa prawnego, a przede wszystkim intensywnego wsparcia ze strony koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej. Spotkania rodzin zastępczych w ramach realizowanych projektów, w tym grup wsparcia, spowodują integrację oraz możliwość wymiany własnych doświadczeń.

Kierunki działań:

1) zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej;

2) wspieranie rodziców zastępczych w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych;

3) udzielanie lub zapewnienie specjalistycznego poradnictwa – prawnego, psychologicznego, pedagogicznego i socjalne dla rodzin zastępczych;

4) udzielanie pomocy rodzinom zastępczym w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej;

5) prowadzenie lub umożliwienie prowadzącym rodzinne formy pieczy zastępczej specjalistycznych szkoleń, pomocy, wsparcia, poradnictwa, terapii, poradnictwa prawnego;

6) prowadzenie specjalnych programów dla rodzin zastępczych, zwłaszcza w ramach realizowanych projektów;

7) inicjowanie i prowadzenie grup wsparcia dla rodzin zastępczych, w celu nawiązania wzajemnego kontaktu i wymiany doświadczeń;

8) zapewnienie rodzinom zastępczym dostępu do specjalistycznej pomocy dla dzieci, w tym psychologicznej, reedukacyjnej i rehabilitacyjnej;

9) wypłacanie świadczeń rodzinom zastępczym.

Oczekiwane efekty:

1) zwiększenie zakresu pomocy i wsparcia specjalistycznego dla rodzin zastępczych;

2) wzrost umiejętności opiekuńczo – wychowawczych przez rodziny zastępcze oraz umiejętności wspierających dzieci w rozwoju;

3) wsparcie rodzin zastępczych w formie poradnictwa specjalistycznego - prawnego, psychologicznego, pedagogicznego, socjalnego;

4) powstanie grupy wsparcia rodzin zastępczych; zintensyfikowanie kontaktów, wymiana doświadczeń;

5) zapewnienie rodzinom zastępczym środków na utrzymanie wychowanków.

Wskaźniki:

1) liczba zatrudnionych koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej;

2) liczba rodzin zastępczych uczestniczących w szkoleniach, spotkaniach, konferencjach dokształcająco zawodowych;

3) liczba rodzin zastępczych korzystających z poradnictwa specjalistycznego, w tym poradnictwa prawnego, psychologicznego, pedagogicznego, socjalnego;

4) liczba rodzin zastępczych uczestniczących w grupie wsparcia.

5) wydatkowana kwota na świadczenia dla rodzin zastępczych.

Cel szczegółowy nr 3. Pomoc w usamodzielnianiu wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych.

Uzasadnienie celu:

Zintegrowany system opieki nad dzieckiem i rodziną winien uwzględnić działania mające na celu przygotowanie wychowanków do samodzielnego życia po opuszczeniu rodziny zastępczej czy placówki opiekuńczo – wychowawczej. W czasie pobytu w pieczy zastępczej, wychowanek powinien nabyć odpowiednie umiejętności i wiedzę niezbędną do wejścia w dorosłe życie i samodzielnego funkcjonowania. Przygotowanie wychowanków do samodzielnego, dorosłego życia powinno zapobiec ich społecznemu wykluczeniu w przyszłości.

Kierunki działań:

1) systematyczne przygotowywanie wychowanków placówek opiekuńczo – wychowawczych i rodzin zastępczych do procesu usamodzielnienia;

2) nadzór nad prawidłową realizacją indywidualnych programów usamodzielnienia;

3) organizowanie warsztatów i zajęć m.in. w zakresie „kompetencji społecznych”, nauka umiejętności poruszania się na rynku pracy (CV, autoprezentacja, indywidualny plan rozwoju zawodowego itd.), zwłaszcza w ramach realizowanych projektów;

4) kształtowanie pozytywnego wizerunku wychowanka pieczy zastępczej;

5) udzielanie systematycznej pomocy i wsparcia, zwłaszcza psychologicznego;

6) tworzenie grup wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków;

7) przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnianie i na kontunuowanie nauki oraz zagospodarowanie;

8) współpraca instytucji i organizacji pozarządowych w Powiecie Leżajskim na rzecz kompleksowego wsparcia usamodzielnianego wychowanka.

Oczekiwane efekty:

1) przygotowanie wychowanków do procesu usamodzielnienia;

2) powstanie grup wsparcia dla usamodzielnianych wychowanków;

3) pozyskanie nowych umiejętności z zakresu „ kompetencji społecznych”;

4) nabycie umiejętności poruszania się na rynku pracy;

5) wsparcie finansowo – rzeczowe pełnoletniego wychowanka pieczy zastępczej;

6) wsparcie usamodzielnianych wychowanków zgodnie z kompetencjami instytucji;

7) wsparcie wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych przez inne instytucje oraz organizacje pozarządowe działające w ramach zadań statutowych.

Wskaźniki:

1) ilość uzyskanych pozytywnych ocen z realizacji programu usamodzielnienia pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej;

2) liczba usamodzielnianych wychowanków uczęszczających na spotkania w utworzonej „grupie wsparcia";

3) liczba pozytywnych ocen opiekunów, wychowawców, terapeuty z umiejętnością zastosowania nabytych umiejętności z zakresu „kompetencji społecznych";

4) liczba wychowanków, którzy nabyli umiejętności poruszania się na rynku pracy;

5) liczba wychowanków otrzymujących świadczenie na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie, zagospodarowanie;

6) liczba wychowanków i forma wsparcia otrzymana przez pełnoletniego wychowanka, ze strony innych instytucji i organizacji pozarządowych;

7) wydatkowana kwota na świadczenia dla usamodzielnianych wychowanków pieczy zastępczej w latach 2013, 2014, 2015.

Cel szczegółowy nr 4. Podniesienie jakości świadczonych usług na rzecz dziecka i rodziny.

Uzasadnienie celu:

Głównym potencjałem każdej instytucji są jej pracownicy. Dokonujące się zmiany dotyczące pomocy rodzinie i dziecku wymagają systematycznego kształcenia i doskonalenia zawodowego kadr pomocy społecznej oraz podmiotów współpracujących. Wysoko wykwalifikowana kadra umożliwi właściwe wypełnianie powierzonych zadań.

Kierunki działań:

1) opracowanie i wdrożenie projektów umożliwiających podnoszenie kwalifikacji kadr jednostek pomocy społecznej i kadr współpracujących;

2) udział w szkoleniach i konferencjach w obszarze pomocy dziecku i rodzinie;

3) upowszechnianie dobrych praktyk w obszarze pomocy dziecku i rodzinie;

4) współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz wsparcia pracowników pomocy społecznej.

Oczekiwane efekty:

1) wzrost wiedzy i umiejętności kadry pomocy społecznej i kadry współpracującej w obszarze pomocy dziecku i rodzinie;

2) poznanie i wdrożenie dobrych rozwiązań w obszarze pomocy dziecku i rodzinie na terenie Powiatu Leżajskiego;

3) wsparcie przez organizacje pozarządowe pracowników pomocy społecznej oraz kadry współpracującej;

4) wdrażanie innowacyjnych metod pracy z rodziną dysfunkcyjną, przeżywającą trudności.

Wskaźniki:

1) liczba projektów i liczba uczestników oraz wynik ankiety ewaluacyjnej;

2) liczba pracowników pomocy społecznej wdrążających nabyte umiejętności oraz sprawdzone rozwiązania w zakresie pomocy dziecku i rodzinie;

3) różnorodność form wsparcia pracowników pomocy społecznej;

4) liczba pracowników merytorycznych wdrążających innowacyjne metody pracy.

IX. Adresaci programu

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Leżajskiego na lata 2013- 2015 jest skierowany do:

1) rodzin/osób pełniących funkcje rodzinnych form pieczy zastępczej, szczególnie rodzin zastępczych;

2) podmiotów pełniących funkcje instytucjonalnej pieczy zastępczej;

3) dzieci i młodzieży przebywającej w rodzinnej pieczy zastępczej i placówkach opiekuńczo – wychowawczych;

4) pełnoletnich wychowanków opuszczających rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo – wychowawcze;

5) rodzin naturalnych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

X. Zadania Programu

Powiatowy Program Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Leżajskiego na lata 2013 - 2015 ma za zadanie:

1. Zapewnienie dzieciom przebywającym w pieczy zastępczej właściwych warunków opieki i wychowania.

2. Ustalenie corocznego limitu rodzin zastępczych zawodowych w latach 2013 -2015.

3. Przyznawanie świadczeń na utrzymanie dzieci w rodzinnej pieczy zastępczej, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

4. Zapewnienie środków finansowych na wynagrodzenie dla rodzin zastępczych zawodowych oraz prowadzących rodzinne domy dziecka.

5. Zapewnienie środków finansowych na utrzymanie rodzin pomocowych.

6. Zatrudnienie wymaganej, zgodnie z ustawą, liczby koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej.

7. Zatrudnienie, zgodnie z ustawą, osoby zajmującej się opieką i wychowaniem oraz osoby do pomocy przy sprawowaniu opieki nad dziećmi i przy pracach gospodarczych, na wniosek rodziny zawodowej i/lub prowadzącego rodzinny dom dziecka.

8. Zapewnienie, zgodnie z ustawą, środków finansowych na świadczenia fakultatywne, w miarę posiadanych środków i możliwości budżetowych.

9. Wykonywanie zadań przypisanych ustawą Powiatowi, organizatorowi rodzinnej pieczy zastępczej i koordynatorom rodzinnej pieczy zastępczej, w tym m.in.:

1) prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka,

2) kwalifikowanie osób kandydujących do funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie ukończenia szkolenia, opinię o spełnianiu warunków i ocenę predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej,
3) organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz dla kandydatów do pełnienia funkcji dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej typu rodzinnego, wydawanie świadectw ukończenia tych szkoleń oraz opinii dotyczącej predyspozycji do pełnienia funkcji dyrektora i wychowawcy w placówce opiekuńczo-wychowawczej typu rodzinnego,

4) zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinne domy dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie ich kwalifikacji, biorąc pod uwagę ich potrzeby,

5) zapewnienie pomocy i wsparcia rodzinom zastępczym, w szczególności w postaci grup wsparcia oraz – w razie potrzeby - rodzin pomocowych.

10. Prowadzenie poradnictwa, w tym w zakresie prawa rodzinnego i terapii dla osób sprawujących rodzinną pieczę zastępczą i ich dzieci oraz dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

11. Współpraca z ośrodkami pomocy społecznej oraz gminnymi zespołami interdyscyplinarnymi, sądami i ich organami pomocniczymi, instytucjami oświatowymi i innymi podmiotami w zakresie udzielania pomocy rodzinom zastępczym i rodzinom naturalnym dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej.

12. Współpraca z sądami i ich organami pomocniczymi oraz innymi instytucjami w zakresie oceny sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej.

13. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rodzin naturalnych i zastępczych.

14. Zapewnienie środków finansowych na świadczenia przysługujące rodzinom/osobom pełniącym funkcje rodzinnej pieczy zastępczej.

15. Zapewnienie środków na funkcjonowanie instytucjonalnej pieczy zastępczej.

16. Zapewnienie środków finansowych na przyznanie pomocy pieniężnej na kontynuowanie nauki, usamodzielnienie i zagospodarowanie dla osób usamodzielnianych z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych.

17. Zapewnienie wsparcia dla osób usamodzielnianych opuszczających rodziny zastępcze i placówki opiekuńczo – wychowawcze.

18. Dochodzenie należności od rodziców naturalnych za pobyt ich dzieci w pieczy zastępczej.

19. Pozyskiwanie środków zewnętrznych na realizację Programu, w tym środków rządowych, na podstawie art. 187 ust. 1 pkt 2 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

XI. Przewidywane rezultaty realizacji Programu

1. Pozyskanie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i/lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

2. Przeszkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i/lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.

3. Wzmocnienie funkcji rodziny zastępczej poprzez:
1) wsparcie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej;
2) poradnictwo specjalistyczne;
3) udział w grupach wsparcia;
4) udział w grupach edukacyjnych;
5) udział w szkoleniach;
6) zatrudnienie rodzin pomocowych;
7) pomoc wolontariuszy;
8) wsparcie finansowe, zgodnie z obowiązującymi przepisami.

4. Zatrudnienie koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej, służących wsparciem dla rodzin zastępczych w realizacji funkcji opiekuńczo – wychowawczych oraz wsparcie dzieci przebywających w pieczy zastępczej.

5. Zwiększanie liczby rodzin zastępczych zawodowych, zgodnie z limitem.

6. Zatrudnienie specjalistów, m.in. terapeutów do prowadzenia poradnictwa specjalistycznego dla rodzin zastępczych i prowadzących rodzinne domy dziecka, w celu diagnozowania problemów rodzin i dzieci oraz udzielania wsparcia dostosowanego do indywidualnych potrzeb rodzin.

7. Wzrost umiejętności planowania celów w dorosłym życiu przez usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych.

8. Wzrost motywacji do podjęcia lub kontynuowania nauki, podjęcia zatrudnienia, nabywanie umiejętności wykorzystania własnych zasobów przez usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych.

9. Umożliwienie lepszego startu w dorosłe życie usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo – wychowawczych.

XII. HARMONOGRAM DZIAŁAŃ

Realizatorem poniższych działań będzie Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku.

Lp.	Zadanie	Działania	Termin realizacji
1.	Przygotowanie i koordynacja warunków do rozwoju rodzinnej pieczy zastępczej	Organizacja rodzinnej pieczy zastępczej: 1) działalność Organizatora rodzinnej pieczy zastępczej, wyznaczonego przez Starostę Leżajskiego, 2) działalność Zespołu ds. pieczy zastępczej powołanego przez Dyrektora PCPR w Leżajsku, 3) poszukiwanie kandydatów do pełnienia rodzinnych form pieczy zastępczej	2013 - 2015
2.	Rozwój rodzinnej pieczy zastępczej z uwzględnieniem limitów zawodowych rodzin zastępczych	1. Nabór, szkolenie i kwalifikacja kandydatów do pełnienia funkcji rodzinnych form pieczy zastępczej	2013 - 2015
		2. Roczny limit rodzin zastępczych zawodowych:	
		1) 2013 r. – 1 zawodowa rodzina zastępcza,	2013
		2) 2014 r. – 2 zawodowe rodziny zastępcze (1 nowa)	2014
		3) 2015 r. – 3 zawodowe rodziny zastępcze.	2015
3.	Współpraca z środowiskiem lokalnym	Współpraca z: - ośrodkami pomocy społecznej, - asystentami rodzin, - sądami i ich organami pomocniczymi, - instytucjami oświatowymi, - podmiotami leczniczymi, - placówkami wsparcia dziennego, - kościołami i związkami wyznaniowymi, - organizacjami pozarządowymi	2013 - 2015
4.	Objęcie pomocą psychologiczno-pedagogiczną rodzin zastępczych i umieszczonych w nich dzieci	Konsultacje i wsparcie psychologiczne oraz pomoc pedagogiczna dla: - rodzin zastępczych, - dzieci	2013 - 2015
5.	Zapewnienie pomocy prawnej	Zapewnienie pomocy prawnej rodzinom/osobom pełniącym funkcje rodzinnej pieczy zastępczej, w szczególności w zakresie prawa rodzinnego	2013 – 2015

6.	Szkolenia i poradnictwo specjalistyczne dla rodzin zastępczych	Systematyczne podnoszenie kwalifikacji rodzin zastępczych poprzez udział w specjalistycznych szkoleniach	2013 - 2015
		Zapewnienie rodzinom/osobom pełniącym funkcje rodzinnych form pieczy zastępczej poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego	2013 - 2015
7.	Szkolenie kadry pracującej z rodzinami zastępczymi	Organizowanie lub finansowanie szkoleń dla pracowników PCPR w Leżajsku w zakresie podnoszenia kwalifikacji w pracy z dzieckiem i rodziną	2013 - 2015
8.	Świadczenia dla rodzin zastępczych	Przyznawanie i wypłata świadczeń pieniężnych w związku z umieszczeniem dzieci z Powiatu Leżajskiego w: - rodzinach zastępczych, w tym zawodowych, - rodzinnych domach dziecka, - placówkach opiekuńczo-wychowawczych, - regionalnych placówkach opiekuńczo-terapeutycznych, - interwencyjnych ośrodkach preadopcyjnych, - rodzinach pomocowych - innych świadczeń fakultatywnych przewidzianych w ustawie	2013 - 2015
		Przyznawanie i wypłata pomocy osobom usamodzielnianym opuszczającym: - rodziny zastępcze, - rodzinne domy dziecka, - placówki opiekuńczo-wychowawcze, - regionalne placówki opiekuńczo-terapeutyczne	2013 - 2015
9.	Ocena sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej oraz ocena rodziny zastępczej	Ocena dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej: - ustalenie aktualnej sytuacji rodzinnej dziecka,	2013 - 2015

		- analiza stosowanych metod pracy z dzieckiem i rodziną, - modyfikowanie planu pomocy dziecku, - monitorowanie procedur adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną umożliwiającą przysposobienie, - ocena stanu zdrowia dziecka i jego aktualnych potrzeb, - ocena zasadności dalszego pobytu dziecka w pieczy zastępczej, - informowanie sądu rodzinnego o potrzebie umieszczenia dziecka w placówce, działającej na podstawie przepisów o systemie oświaty, działalności leczniczej lub pomocy społecznej, - informowanie sądu rodzinnego o ustaniu przyczyny umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej i możliwości jego powrotu do rodziny.	

XIII. Limit rodzin zastępczych zawodowych na lata 2013-2015

Na terenie Powiatu Leżajskiego funkcjonują 53 rodziny zastępcze (stan na 31.12.2012 r.), w tym:

1) 34 rodziny spokrewnione,
2) 19 rodzin niezawodowych.

Na terenie Powiatu nie funkcjonują rodziny zawodowe, w tym o charakterze pogotowia rodzinnego i zawodowe specjalistyczne oraz rodzinne domy dziecka.

Biorąc pod uwagę istniejące zasoby oraz możliwości finansowe Powiatu, limit rodzin zastępczych zawodowych w latach 2013 - 2015 określa się następująco:
- 2013 r. – 1 rodzina
- 2014 r. – 2 rodziny (1 nowa)
- 2015 r. – 3 rodziny (1 nowa)

XIV. Źródła finansowania Programu

1. Środki własne Powiatu.
2. Środki budżetowe administracji rządowej w ramach realizacji programów dotyczących rozwoju systemu pieczy zastępczej.
3. Środki strukturalne Unii Europejskiej.
4. Środki pozyskiwane z innych źródeł.

XV. Realizatorzy Programu

Zgodnie ze wskazaniem Starosty Leżajskiego, organizatorem pieczy zastępczej na terenie Powiatu Leżajskiego jest Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku. PCPR w Leżajsku wykonuje swoje zadania we współpracy z:
1) rodzinami/osobami pełniącymi funkcje rodzinnej pieczy zastępczej,
2) rodzinami pomocowymi,
3) wolontariuszami,
4) placówkami opiekuńczo – wychowawczymi, szczególnie Domem Dziecka w Nowej Sarzynie,
5) ośrodkami pomocy społecznej,
6) sądami i ich organami pomocniczymi,
7) instytucjami oświatowymi,
8) podmiotami leczniczymi,
9) kościołami i związkami wyznaniowymi,
10) organizacjami pozarządowymi.

XVI. Monitoring i ewaluacja Programu

Monitoring Programu będzie polegał na zbieraniu przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku danych dotyczących realizowanych zadań od podmiotów zaangażowanych w ich realizację, w celu oceny stopnia osiągniętych celów. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań, głównie w oparciu o analizę założonych wskaźników.

Celem ewaluacji programu jest odpowiedź na następujące pytania:

1. Czy Program przyczynia się do rozwoju pieczy zastępczej na terenie Powiatu Leżajskiego.

2. Czy przewidziane środki finansowe są wystarczające do realizacji Programu.

4. Czy współpraca koordynatorów rodzinnej pieczy zastępczej z asystentami przyczynia się do współpracy rodziny zastępczej z rodziną naturalną dziecka.

5. Które metody pracy dały oczekiwane rezultaty, a które należy zmienić.

6. W jakim stopniu warunki lokalowe, wyposażenie w sprzęt i realizacja świadczeń oraz organizacja pracy, gwarantują realizację założonych celów.

Podstawę ewaluacji stanowić będą:

1) wypowiedzi ustne partnerów i adresatów Programu;

2) wywiad grupowy z adresatami Programu (kwestionariusz wywiadu grupowego);

3) plany pomocy dziecku;

4) spotkania realizatora programu z dzieci i rodzicami;

5) realizacja indywidualnych programów usamodzielnienia;

6) ocena sytuacji dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej lub placówkach opiekuńczo – wychowawczych;

7) wydane decyzje administracyjne dotyczące przyznanych świadczeń.

Powołany w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku Zespół ds. monitorowania Powiatowego Programu Rozwoju Pieczy Zastępczej dla Powiatu Leżajskiego na lata 2013 – 2015, będzie co pół roku dokonywał analizy realizacji Programu i przedstawiał swoje uwagi w formie opinii Zarządowi Powiatu Leżajskiego.

Dyrektor Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku będzie co roku przedstawiał sprawozdanie merytoryczne i finansowe Radzie Powiatu Leżajskiego, łącznie ze sprawozdaniem z działalności PCPR oraz wykazem potrzeb w zakresie pomocy społecznej.

XVII. Zakończenie

Powiatowy program rozwoju pieczy zastępczej na lata 2013 – 2015 wyznacza nowe kierunki działania oraz zakłada kontynuację działań uznanych za potrzebne i wartościowe. Uwidacznia on, że forma opieki zastępczej powinna respektować prawo dziecka do stabilnego środowiska wychowawczego, do utrzymania osobistych kontaktów z rodziną, w tym powrotu do rodziny naturalnej. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Leżajsku stworzyło powyższy program tak, aby móc skutecznie i efektywnie pomagać dziecku i rodzinie, która jest podstawową komórką społeczeństwa.